

DÖVLƏT İMTAHAN
MƏRKƏZİ

www.dim.gov.az | www.abiturient.az | www.mekteb.edu.az

ABİTURİYENT

XÜSUSİ BURAXILIŞ

BAKİ/2024

İxtisas seçimi zamanı
nələrə diqqət
yetirməli?

İXTİSAS QRPUNUN ABİTURİYENTLƏRİ ÜÇÜN

ISSN 2223-9723

9 772223 972006 3 0624

İmtahan nəticələrinizi DİM-in
www.dim.gov.az internet
səhifəsindən öyrənə bilərsiniz!

2024

REDAKSİYA ŞURASI

M.M.Abbasadə, N.Ə.Babayev, K.R.Aydazadə, F.Ş.Bədəlbəyli,
G.Ç.Gəraybəyli, A.M.Paşayev, V.R.Misirov.

REDAKSİYA HEYƏTİ

M.Ə.Bədəlov (baş redaktor), İ.M.Allahverdiyev, A.H.Bağirov,
G.M.Balacanova, A.H.Batiyeva, N.N.Bayramova, M.Ə.Əkbərli, V.O.Əkbərov,
N.L.Əliyev, X.S.Əzimova, A.E.Həbibov, N.Z.Hüseynova, Ç.C.Xəlilov,
X.Z.Kərimova, A.Ə.Qasimov, S.S.Mərdanov,
O.Y.Şelaginov, H.R.Zeynalov.

Jurnal Dövlət İmtahan Mərkəzinin
rəsmi materialları əsasında hazırlanmışdır.

Kompüter və dizayn: X.S.Mirzəyev, L.M.Ağayeva (məsul katib).

Redaksiyanın ünvanı:

Az1031, Bakı şəhəri, Davud Aslan küçəsi, 2A.

Telefon:

1653 (DİM-in çağrı mərkəzi),

Votsap:

(+99450) 225-54-99 (Redaksiya).

Elektron poçt: abiturient.journal@gmail.com

Veb-sayt: www.abiturient.az

Jurnal Azərbaycan Respublikasının Mətbuat və İnformasiya
Nazirliyində qeydə alınmışdır. (Lisensiya B 171, 18 fevral 1999).

© DİM - «Abituriyent»-2024

Dövlət İmtahan Mərkəzinin rəsmi razılığı olmadan jurnalın
və ya onun hər hansı hissəsinin təkrar çapı, yayılması,
elektron və ya mexaniki üsulla surətinin çıxarılması

QADAĞANDIR!

Çapa imzalanmışdır 07.08.2024.
Tiraj 1100.

Reklam materiallarının məzmununa görə redaksiya cavabdeh deyil.

Jurnal DİM-in mətbəəsində çap olunub.

DİM - 2024

İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?

Hörmətli abituriyentlər! Artıq seçdiyiniz ixtisas qrupu (qrupları) üzrə imtahan nəticələriniz Dövlət İmtahan Mərkəzinin (DİM) **www.dim.gov.az** internet saytında elan edilmişdir. Bundan sonra müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış abituriyentlərin qarşısında ixtisas seçimi etmək, onu dəqiqləşdirmək və təsdiqləmək (rəsmiləşdirmək) vəzifəsi durur. Bu məqamda düzgün, ağıllı qərar qəbul etmək, öz istəyi ilə bərabər mövcud müsabiqə vəziyyətinin reallıqlarını – ixtisaslar üzrə plan yerlərini, müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin imtahan nəticələrinin bal intervalları üzrə paylanmasını, öz fərdi imtahan göstəricilərinin bu sıralamadakı yerini, həmçinin ötən illərin tələbə qəbulu müsabiqəsində ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə formalaşmış keçid ballarını nəzərə almaq seçimin uğurlu olmasına müsbət təsir göstərə bilər. Odur ki, sizin düzgün istiqamət götürməyinizə kömək üçün, öncə 2024/2025-ci tədris ili üçün respublika ali təhsil müəssisələrinin I ixtisas qrupuna Azərbaycan və rus bölmələri, hər iki bölmənin birgə müsabiqəsi üzrə tələbə qəbulu planı və dövlət sifarişi üzrə yerlərin sayı təqdim edilir (bax: cədvəl 1). **Dövlət sifarişi** ali təhsil müəssisələrində dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına təhsil alması nəzərdə tutulan tələbələrin sayını göstərir. Dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində dövlət ali təhsil müəssisələri ilə bərabər özəl ali təhsil müəssisələri də iştirak edir. Dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla qəbul aparılmasından asılı olmayaraq qəbul planında yerlərin ümumi sayı göstərilir. Xatırladaq ki, hər bir ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında

ayrılmış yerlərin sayı və dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində iştirak edən ali təhsil müəssisələrinin siyahısı və ayrı-ayrı ixtisasların ali məktəblər üzrə plan yerlərinin sayı, onların kodları, təhsil formaları (əyani, qiyabi) və təhsil haqqının məbləği “Abituriyent” jurnalının 2024-cü il 4-cü nömrəsində dərc olunub.

Cədvəl 1

Qəbul planı				Dövlət sifarişi
Azərbaycan bölməsi	Rus bölməsi	Birgə	Cəmi	
RK altrqupu üzrə				
9050	475	3490	13015	9007
Rİ altrqupu üzrə				
4265	310	2400	6975	5400
Bütövlükdə				
13315	785	5890	19990	14407

* Riyaziyyat və Fizika ixtisaslarının hər biri üçün dövlət sifarişi üzrə ayrılmış 25 yerin müsabiqəsində M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialına qəbul üçün sənəd vermiş abituriyentlər də iştirak edirlər.

Fizika ixtisası üçün 30, Kompüter elmləri ixtisası üçün 60, Geologiya və geofizika mühəndisliyi ixtisası üçün 30, Kimya mühəndisliyi ixtisası üçün 40, Neft-qaz mühəndisliyi ixtisası üçün 30 və Mühəndis fizikası ixtisası üçün dövlət sifarişi üzrə ayrılmış 30 yerin müsabiqəsində Birgə Azərbaycan-Fransız Universitetinə (UFAZ) qəbul üçün sənəd vermiş abituriyentlər də iştirak edirlər.

İndi sizə ixtisas seçimində iştirak etmək üçün müəyyən edilmiş müsabiqə şərtləri barədə məlumatları təqdim edirik. Ancaq əvvəlcə abituriyentlər arasında bəzən düzgün anlaşılmayan bir məsələyə aydınlıq gətirmək istəyirik. Müsabiqədə iştirak etmək üçün tələb olunan minimal bal həddi ilə hər hansı ixtisasa keçid balı arasında fərq varmı, yoxsa bunlar eynidir? Əlbəttə, bunlar tamamilə fərqli anlayışlardır. **Müsabiqə şərti** Elm və Təhsil Nazirliyi ilə razılaşdırılmaqla DİM tərəfindən bu və ya digər ixtisas qrupu, yaxud ixtisas üzrə müsabiqəyə buraxılmaq üçün qoyulan minimal tələbdir. Bu o deməkdir ki, hər bir qrup üzrə ixtisasların müsabiqəsində yalnız tələb olunan müsabiqə şərtlərini ödəmiş abituriyentlər iştirak edə bilirlər. Tutaq ki, cari ildə I ixtisas qrupunda imtahan verən hər hansı abituriyent qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanında) 200 bal, ikinci mərhələsində isə 40 bal, cəmi 240 bal toplayıb. Göründüyü kimi, onun qəbul imtahanının ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən azdır. Bu halda mövcud müsabiqə şərtini yerinə yetirmədiyinə görə onun müsabiqədə iştirak etmək hüququ olmayacaq. **Keçid balı** isə müsabiqə aparıldıqdan sonra hər ixtisas üzrə ayrı-ayrılıqda formalaşan və müvafiq ixtisasa ən aşağı balla qəbul olan abituriyentin balına bərabər olan göstəricidir. Keçid balı müəyyən ixtisas üzrə müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayı, həmin ixtisas üzrə plan yerləri və abituriyentlərin imtahan nəticələrindən asılı olur. Fərz edək ki, hər hansı ixtisas üzrə qəbul planı 60 yerdən ibarətdir. Həmin ixtisası ərizəsində müsabiqə şərtlərini ödəmiş 250 nəfər göstərib. Bu zaman həmin 250 nəfərdən ən yüksək bal toplayan 60 abituriyent bu ixtisasa qəbul edilir və 60-cı abituriyentin balı həmin ixtisas üzrə formalaşmış keçid balı olur.

Müsabiqəyə (həm dövlət sifarişi əsasında, həm də ödənişli əsaslarla qəbul aparılan yerlər üzrə) ümumi balı 200-dən, imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan abituriyentlər buraxılırlar.

Müəyyən ixtisaslar üzrə tətbiq edilən tələblər qismən fərqlidir:

- **“Riyaziyyat”, “Fizika” və “Kompüter elmləri”** ixtisasları üzrə müsabiqəyə ümumi balı 250-dən, imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan abituriyentlər buraxılır;
- **Dövlət ali təhsil müəssisələrinin (“ADA” Universiteti, İtaliya-Azərbaycan Universiteti, Bakı Ali Neft Məktəbi, Sumqayıt Dövlət Universiteti və Türkiyə-Azərbaycan Universiteti istisna olmaqla) tədrisi ingilis dilində olan ixtisaslarının** müsabiqəsinə qəbul imtahanının birinci mərhələsində (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanında) ingilis dili fənni üzrə nisbi balı 40-dan az olmayan abituriyentlər buraxılır;
- Aşağıda qeyd olunan ixtisaslar üzrə ödənişli əsaslarla ayrılmış yerlərin müsabiqəsinə ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan (dövlət sifarişi əsasında ayrılan yerlər üzrə ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan) abituriyentlər buraxılır:
  - Meliorasiya mühəndisliyi;
  - Texnologiya müəllimliyi;
  - Ekologiya mühəndisliyi.
- Aşağıda qeyd olunan ixtisaslar üzrə həm dövlət sifarişi əsasında, həm də ödənişli əsaslarla qəbul aparılan yerlərin müsabiqəsində ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan abituriyentlər iştirak edə bilərlər:
  - Aqromühəndislik;
  - Aqronomluq;
  - Balıqçılıq;
  - Meşəçilik;
  - Şərabçılıq;
  - Torpaqşünaslıq və aqrokimya;
  - Yerquruluşu və daşınmaz əmlakın kadastrı;
  - Zoomühəndislik.

Əziz abituriyentlər, bilirik ki, sizi ötən illərin tələbə qəbulu müsabiqəsində ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə formalaşmış keçid balları da maraqlandırır. Bu da təbiidir, çünki onlar ixtisas seçimi zamanı düzgün istiqamət götürməkdə sizin üçün oriyentir rolunu oynaya bilər. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə minimal keçid balları müvafiq ixtisası öz ərizəsində göstərən abituriyentlərin sayı, ixtisas üzrə plan yerləri və abituriyentlərin imtahan nəticələri əsasında formalaşır. Bu göstəricilərə əsasən hər il keçid ballarında müəyyən dəyişmə müşahidə olunsada, oxşar, təkrarlanan meyillər, tendensiyalar da özünü göstərir. Odur ki, sizə 2023-cü ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində formalaşmış keçid balları ilə tanış olmağı məsləhət görürük. Həmin ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları üzrə formalaşmış keçid balları “Abituriyent” jurnalının 2024-cü il 2-ci nömrəsində və “2023-cü ilin tələbə qəbulu müsabiqəsində ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları üzrə formalaşmış keçid balları” xüsusi buraxılışında təqdim olunub.

İmtahan nəticələrinə əsasən I ixtisas qrupunun RK altqrupu üzrə ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan 11917, ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 50-dən az olmayan 18301 abituriyent müsabiqədə iştirak etmək hüququ əldə etmişdir. I ixtisas qrupunun Rİ altqrupu üzrə isə ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan 7797 abituriyent müsabiqədə iştirak etmək hüququ əldə etmişdir. Abituriyentlərin imtahan ballarının paylanması (bal intervalları üzrə) müvafiq olaraq RK altqrupu üzrə *cədvəl 2*, *cədvəl 3*, Rİ altqrupu üzrə *cədvəl 4*-də təqdim edilir:

**I ixtisas qrupunun RK altqrupunda müsabiqədə
iştirak etmək hüququ qazanmış
ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə
balı 100-dən az olmayan abituriyentlərin
imtahan ballarının paylanması**

Cədvəl 2

Bal interval- ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı
690 - 700	12	12	0	0	12	12
680 – 690	20	32	2	2	22	34
670 – 680	44	76	1	3	45	79
660 – 670	40	116	7	10	47	126
650 – 660	40	156	4	14	44	170
640 – 650	59	215	2	16	61	231
630 – 640	64	279	8	24	72	303
620 - 630	62	341	4	28	66	369
610 – 620	79	420	6	34	85	454
600 – 610	84	504	13	47	97	551
590 – 600	113	617	13	60	126	677
580 – 590	150	767	18	78	168	845
570 – 580	175	942	10	88	185	1030
560 – 570	195	1137	14	102	209	1239
550 – 560	228	1365	14	116	242	1481
540 – 550	200	1565	21	137	221	1702
530 – 540	195	1760	17	154	212	1914
520 – 530	225	1985	16	170	241	2155
510 – 520	229	2214	26	196	255	2410
500 – 510	218	2432	24	220	242	2652
490 – 500	254	2686	24	244	278	2930
480 – 490	260	2946	23	267	283	3213
470 – 480	286	3232	29	296	315	3528
460 – 470	279	3511	18	314	297	3825

Cədvəl 2 (ardı)

Bal interval-ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı
450 – 460	265	3776	24	338	289	4114
440 – 450	262	4038	27	365	289	4403
430 – 440	286	4324	37	402	323	4726
420 – 430	308	4632	38	440	346	5072
410 – 420	323	4955	43	483	366	5438
400 – 410	293	5248	29	512	322	5760
390 – 400	329	5577	34	546	363	6123
380 – 390	356	5933	46	592	402	6525
370 – 380	383	6316	36	628	419	6944
360 – 370	344	6660	41	669	385	7329
350 – 360	366	7026	49	718	415	7744
340 – 350	398	7424	47	765	445	8189
330 – 340	366	7790	33	798	399	8588
320 – 330	349	8139	48	846	397	8985
310 – 320	399	8538	51	897	450	9435
300 – 310	357	8895	33	930	390	9825
290 – 300	361	9256	28	958	389	10214
280 – 290	327	9583	24	982	351	10565
270 – 280	307	9890	20	1002	327	10892
260 – 270	267	10157	15	1017	282	11174
250 – 260	242	10399	15	1032	257	11431
240 – 250	154	10553	6	1038	160	11591
230 – 240	126	10679	7	1045	133	11724
220 – 230	95	10774	2	1047	97	11821
210 – 220	57	10831	1	1048	58	11879
200 – 210	37	10868	1	1049	38	11917

Qeyd: “Riyaziyyat”, “Fizika” ixtisasları üzrə müsabiqədə ümumi balı 250-dən, imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan az olmayan 11431 abituriyent iştirak edə bilər.

**I ixtisas qrupunun RK altqrupunda müsabiqədə
iştirak etmək hüququ qazanmış
ümumi balı 150-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə
balı 50-dən az olmayan abituriyentlərin
imtahan ballarının paylanması**

Cədvəl 3

Bal interval- ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı	Abituri- yentlərin sayı	Abituri- yentlərin cəmi sayı
690 - 700	12	12	0	0	12	12
680 – 690	20	32	2	2	22	34
670 – 680	44	76	1	3	45	79
660 – 670	40	116	7	10	47	126
650 – 660	40	156	4	14	44	170
640 – 650	59	215	2	16	61	231
630 – 640	64	279	8	24	72	303
620 - 630	62	341	4	28	66	369
610 – 620	79	420	6	34	85	454
600 – 610	84	504	13	47	97	551
590 – 600	113	617	13	60	126	677
580 – 590	150	767	18	78	168	845
570 – 580	175	942	10	88	185	1030
560 – 570	195	1137	14	102	209	1239
550 – 560	228	1365	14	116	242	1481
540 – 550	200	1565	21	137	221	1702
530 – 540	195	1760	17	154	212	1914
520 – 530	225	1985	16	170	241	2155
510 – 520	229	2214	26	196	255	2410
500 – 510	218	2432	24	220	242	2652
490 – 500	254	2686	24	244	278	2930
480 – 490	260	2946	23	267	283	3213
470 – 480	286	3232	29	296	315	3528
460 – 470	279	3511	18	314	297	3825
450 – 460	265	3776	24	338	289	4114
440 – 450	262	4038	27	365	289	4403

Cədvəl 3 (ardı)

Bal interval-ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri-yentlərin sayı	Abituri-yentlərin cəmi sayı	Abituri-yentlərin sayı	Abituri-yentlərin cəmi sayı	Abituri-yentlərin sayı	Abituri-yentlərin cəmi sayı
430 – 440	286	4324	37	402	323	4726
420 – 430	308	4632	38	440	346	5072
410 – 420	323	4955	43	483	366	5438
400 – 410	293	5248	29	512	322	5760
390 – 400	329	5577	34	546	363	6123
380 – 390	357	5934	46	592	403	6526
370 – 380	385	6319	37	629	422	6948
360 – 370	348	6667	41	670	389	7337
350 – 360	372	7039	50	720	422	7759
340 – 350	418	7457	53	773	471	8230
330 – 340	387	7844	39	812	426	8656
320 – 330	376	8220	60	872	436	9092
310 – 320	437	8657	70	942	507	9599
300 – 310	430	9087	46	988	476	10075
290 – 300	458	9545	55	1043	513	10588
280 – 290	454	9999	49	1092	503	11091
270 – 280	476	10475	63	1155	539	11630
260 – 270	494	10969	68	1223	562	12192
250 – 260	540	11509	62	1285	602	12794
240 – 250	514	12023	51	1336	565	13359
230 – 240	553	12576	65	1401	618	13977
220 – 230	532	13108	53	1454	585	14562
210 – 220	568	13676	49	1503	617	15179
200 – 210	617	14293	50	1553	667	15846
190 – 200	636	14929	34	1587	670	16516
180 – 190	511	15440	40	1627	551	17067
170 – 180	467	15907	27	1654	494	17561
160 – 170	401	16308	27	1681	428	17989
150 – 160	288	16596	24	1705	312	18301

**I ixtisas qrupunun Rİ altqrupunda müsabiqədə
iştirak etmək hüququ qazanmış
ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə
balı 100-dən az olmayan abituriyentlərin
imtahan ballarının paylanması**

Cədvəl 4

Bal interval- ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı	Abituri- yentlə- rin sayı	Abituri- yentlə- rin cəmi sayı
690 - 700	9	9	1	1	10	10
680 – 690	42	51	0	1	42	52
670 – 680	36	87	2	3	38	90
660 – 670	61	148	3	6	64	154
650 – 660	85	233	5	11	90	244
640 – 650	78	311	4	15	82	326
630 – 640	106	417	9	24	115	441
620 - 630	105	522	8	32	113	554
610 – 620	96	618	10	42	106	660
600 – 610	122	740	10	52	132	792
590 – 600	127	867	7	59	134	926
580 – 590	118	985	16	75	134	1060
570 – 580	120	1105	16	91	136	1196
560 – 570	111	1216	26	117	137	1333
550 – 560	152	1368	16	133	168	1501
540 – 550	160	1528	9	142	169	1670
530 – 540	156	1684	13	155	169	1839
520 – 530	149	1833	16	171	165	2004
510 – 520	135	1968	17	188	152	2156
500 – 510	144	2112	20	208	164	2320
490 – 500	171	2283	19	227	190	2510
480 – 490	157	2440	19	246	176	2686
470 – 480	163	2603	20	266	183	2869
460 – 470	171	2774	18	284	189	3058

Cədvəl 4 (ardı)

Bal interval-ları	Azərbaycan bölməsi üzrə		Rus bölməsi üzrə		Bütövlükdə	
	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı	Abituri-yentlə-rin sayı	Abituri-yentlə-rin cəmi sayı
450 – 460	176	2950	21	305	197	3255
440 – 450	172	3122	18	323	190	3445
430 – 440	185	3307	31	354	216	3661
420 – 430	200	3507	31	385	231	3892
410 – 420	166	3673	34	419	200	4092
400 – 410	210	3883	26	445	236	4328
390 – 400	199	4082	32	477	231	4559
380 – 390	178	4260	23	500	201	4760
370 – 380	200	4460	35	535	235	4995
360 – 370	210	4670	35	570	245	5240
350 – 360	228	4898	45	615	273	5513
340 – 350	219	5117	26	641	245	5758
330 – 340	207	5324	44	685	251	6009
320 – 330	222	5546	32	717	254	6263
310 – 320	217	5763	32	749	249	6512
300 – 310	193	5956	24	773	217	6729
290 – 300	163	6119	18	791	181	6910
280 – 290	181	6300	21	812	202	7112
270 – 280	167	6467	19	831	186	7298
260 – 270	132	6599	12	843	144	7442
250 – 260	104	6703	6	849	110	7552
240 – 250	89	6792	4	853	93	7645
230 – 240	61	6853	3	856	64	7709
220 – 230	36	6889	2	858	38	7747
210 – 220	28	6917	0	858	28	7775
200 – 210	19	6936	3	861	22	7797

Qeyd: “Kompüter elmləri” ixtisası üzrə müsabiqədə ümumi balı 250-dən, imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan az olmayan 7552 abituriyent iştirak edə bilər.

I ixtisas qrupunun RK altqrupunda müsabiqədə iştirak etmək hüququ qazanmış ümumi balı 200-dən və imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı 100-dən az olmayan abituriyentlərin imtahan ballarının paylanması əks etdirən 2-ci cədvəldə qeyd olunmuş "Abituriyentlərin cəmi sayı" sütunundakı rəqəmlər, balları ən yüksək bal intervalından (690-700) başlayaraq cari bal intervalına qədər olan diapazonda yerləşən abituriyentlərin sayını göstərir. Bu diapazona cari bal intervalı da daxildir. Bəs, cari bal intervalı dedikdə nə nəzərdə tutulur? Fərz edək ki, Azərbaycan bölməsində abituriyent 643 bal toplayıb. Bu abituriyentin topladığı bal 640-650 intervalında yerləşir. Bu interval həmin abituriyent üçün cari bal intervalı hesab olunur. 2-ci cədvəldə Azərbaycan bölməsi üzrə 640-650 bal intervalında müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayı 59 nəfərdir. Bu halda 640-dan çox bal toplayaraq müsabiqədə iştirak edən abituriyentlərin sayını təyin etmək üçün balları 640-650, 650-660, 660-670, 670-680, 680-690 və 690-700 intervallarında yerləşən abituriyentlərin saylarını cəmləmək lazımdır: $59+40+40+44+20+12=215$. 2-ci cədvəlin cari bal intervalına uyğun olan sətrində "Abituriyentlərin cəmi sayı" sütununda məhz həmin göstərici təqdim edilib.

I ixtisas qrupuna xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar da daxildir. Bu ixtisaslar qəbul planında – ixtisaslar siyahısında bir ulduz (*) işarəsi ilə qeyd olunmuşdur. Bu ixtisaslarda qabiliyyət imtahanının nəticəsi məqbullarla qiymətləndirilir.

Abituriyentin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasları seçmək və ərizəsində onların kodlarını qeyd etmək hüququ qazanması üçün onun test imtahanında topladığı ümumi balı və qabiliyyət imtahanındakı yekun nəticəsi DİM tərəfindən müəyyən edilmiş tələblərə (müsabiqə şərtlərinə) uyğun olmalıdır. 5-ci cədvəldə təhsili həm dövlət sifarişi üzrə, həm də ödənişli əsaslarla olan ixtisasların qabiliyyət imtahanı üzrə müsabiqə şərtləri təqdim edilir.

Xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə müsabiqə şərtləri

Cədvəl 5

İxtisasın adı	Minimal bal	II mərhələ üzrə minimal bal	Qabiliyyət imtahanının yekun nəticəsi
Memarlıq	200	-	məqbul (6 bal)

I ixtisas qrupunda müvafiq Qabiliyyət İmtahan Komissiyasında qeydiyyatdan keçmiş və test imtahanının nəticəsinə görə müsabiqə şərtini yerinə yetirmiş, yəni tələb olunan minimal test balını toplamış abituriyentlərin nəzərinə çatdırılır ki, onlar müvafiq Qabiliyyət İmtahan Komissiyasında qabiliyyət imtahanı verməlidilər. Yalnız qabiliyyət imtahanını müvəffəqiyyətlə verən abituriyentlər ixtisas seçimi zamanı elektron ərizələrində müvafiq xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasın kodunu göstərə bilərlər. Qabiliyyət imtahanından müvəffəqiyyətlə keçməyən abituriyentlər isə test imtahanının nəticəsinə görə müvafiq müsabiqə şərtlərini yerinə yetiriblərsə, I ixtisas qrupunun xüsusi qabiliyyət **tələb etməyən** ixtisaslarını seçib müsabiqədə iştirak edə bilərlər.

Abituriyentin həm test imtahanından topladığı ümumi balı, həm də qabiliyyət imtahanları üzrə yekun nəticəsi 5 saylı cədvəldə göstərilən tələbləri ödəyirsə, o, seçdiyi xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə müsabiqədə iştirak etmək üçün ümumi qaydada avqustun 9-dan 19-dək "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi"ni doldurmalı və təsdiq etməlidir. Əks təqdirdə abituriyent müsabiqəyə buraxılmır.

Ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanından çıxarışlar

• İxtisas seçmək hüququ olan abituriyent müsabiqə şərtini ödədiyi ixtisas qrupuna (qruplarına), o cümlədən altqrupuna (altqruplarına) aid olan 15-dək ixtisasın kodunu qeyd edə bilər.

• Dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla qəbul aparılmasından asılı olmayaraq ali təhsil müəssisələrinin ixtisaslarının siyahısında hər bir ixtisas üzrə ümumi plan yerləri təqdim edilmişdir (bax: "Abituriyent" jurnalı №4, səh. 12-34). Hər bir ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında ayrılmış yerlərin sayı və dövlət sifarişinin yerinə yetirilməsində iştirak edən ali təhsil müəssisələrinin siyahısı ayrıca cədvəldə verilmişdir (bax: "Abituriyent" jurnalı №4, səh. 35-41).

• Abituriyent ixtisas seçərkən bu ixtisas üzrə dövlət sifarişi əsasında və ya ödənişli əsaslarla təhsil almaq istədiyini qeyd etməlidir. Hər hansı bir ixtisas üzrə həm dövlət sifarişi, həm də ödənişli əsaslarla olan yerlərin müsabiqəsində iştirak etmək istəyən abituriyent həmin ixtisasın kodunu ərizəyə iki dəfə daxil etməli və ayrılıqda bu ixtisas üzrə təhsilini dövlət sifarişi əsasında və ödənişli əsaslarla almaq istədiyini qeyd etməlidir. İxtisas kodlarını, onların sayını və ardıcılığını abituriyent özü müəyyənləşdirir.

• Dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçmək hüququ əldə etmək üçün DİM tərəfindən qoyulan tələbləri ödəyə bilməyən abituriyentlər yalnız ödənişli əsaslarla olan yerlərin müsabiqəsində iştirak edə bilərlər.

• Dövlət hesabına ali təhsil almış abituriyentlər dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçə bilməzlər.

• Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər, qüvvədə olan qanunvericilikdə və dövlətlərarası razılaşmalarda digər hallar nəzərdə tutulmayıbsa, dövlət sifarişi üzrə ayrılmış yerləri seçə bilməzlər.

• İxtisas seçimi **bütün ixtisas qrupları üzrə avqustun 9-dan 19-dək internet vasitəsilə** aparılacaqdır. Müsabiqəyə yalnız həmin müddətdə ixtisasları seçib öz elektron ixtisas seçimi ərizələrinə daxil edərək təsdiq etmiş abituriyentlər buraxılacaq.

Hörmətli abituriyentlər!

*İxtisas seçimi və "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi
ərizəsi"nin doldurulması qaydaları ilə tanış olmaq üçün sizə
"Abituriyent" jurnalının 2024-cü il 4-cü nömrəsini diqqətlə
oxumağı məsləhət görürük.*

DİM - 2024

*Sizə düzgün ixtisas seçimi və müsabiqədə
uğurlar arzu edirik!*

DİM - 2024

ALİ TƏHSİL MÜƏSSISƏLƏRİNİN İXTİSASLARINI SEÇMƏK HÜQUQU QAZANMIŞ ABİTURIYENTLƏR ÜÇÜN

"Abituriyent" jurnalının 4-cü nömrəsində:

- ✓ 2024/2025-ci tədris ili üçün ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu müsabiqəsində iştirak etmək üçün ixtisas seçimi elanı
- ✓ Müsabiqə şərtləri
- ✓ "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi"nin doldurulma qaydası
- ✓ Qəbul aparılan ixtisaslar və onların plan yerləri
- ✓ Ali təhsil müəssisələrinə dövlət sifarişli ilə tələbə qəbulunun proqnozu

İxtisas seçimi zamanı nələrə diqqət yetirməli?

Hörmətli abituriyentlər!

2023-cü il üzrə qəbul planını, bal intervalları üzrə abituriyentlərin paylanmasını builki məlumatlarla müqayisə aparmaqla cari ildə müsabiqə vəziyyəti haqqında təxmini fikir formalaşdırma bilərsiniz.

Bu kitabçaların elektron versiyasını (pdf formatında) DİM saytının "Elektron xidmətlər" bölməsində "DİM nəşrlərinin elektron versiyalarının onlayn satışı" xidməti vasitəsilə ödəniş etməklə əldə edə bilərsiniz (Xidmətə keçid: <http://eservices.dim.gov.az/ejurnal/>).

DİM 2024

Pərakəndə satış qiyməti
2 manatdan çox olmamalıdır

abiturient.az

abiturient.az saytı YENİLƏNDİ!

Dövlət İmtahan Mərkəzinin nəşrlərini
abiturient.az saytıdan əldə edə bilərsiniz.

- 1 abiturient.az saytında qeydiyyatdan keçərək hesab yaradın.
- 2 abiturient.az saytında hesabınıza daxil olun.
- 3 DİM nəşrlərini PDF formatda əldə etmək istəyirsinizsə, seçdiyiniz nəşrin üzərində "PDF əlavə et" düyməsini klikləyərək səbətə əlavə edin. Səbətə daxil olaraq ödəniş edin. Ödəniş etdikdən sonra saytdakı hesabınızda "Ödənişlərim" bölümünə yüklənmiş PDF faylına istifadə edə bilərsiniz.
- 4 DİM nəşrlərini ünvana sifariş etmək istəyirsinizsə, seçdiyiniz nəşrin üzərində "Onlayn sifariş" düyməsini klikləyərək səbətə əlavə edin. Səbətə daxil olaraq "Ödəniş et" düyməsini klikləyin. Sifarişin çatdırılacağı regionu seçib ünvanı qeyd edərək ödəniş edin. Ödəniş etdikdən sonra sifarişiniz 5 iş günü ərzində ünvana çatdırılacaq. Sifariş rayonlara çatdırılacağıqsa, 1 və ya 2 gün ləngimə ola bilər. Hər bir nəşrin ünvana çatdırılma qiyməti 1.50 AZN-dir.

**Dövlət İmtahan Mərkəzinin nəşrləri barədə dəqiq və operativ məlumatı
"Abituriyent" jurnalı redaksiyasının saytında və rəsmi sosial media
hesablarında əldə edə bilərsiniz.**

www.abiturient.az

AbituriyentJurnal

abiturient_journal

abiturient_journal

+994 50 225 54 99

abiturientjurnal

abituriyent.jurnal

DİM

2024